

بررسی چگونگی تاثیر معماری پایدار و بومی بر منطقه اورامانات نمونه موردی: روستای اورامان تخت

پارسا انصاری^۱، عطااله عرفانی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه ایرانمهر قروه واحد سنندج

۲- مدرس دانشگاه ایرانمهر قروه

Ataerfani@yahoo.com

چکیده

نگاهی گذار به معماری بومی مناطق مختلف ایران، حکایت از شناخت خصوصیات محیطی، به خصوص اقلیمی پهنه‌های مختلف ایران، و مخصوصاً منطقه اورامانات چاره‌اندیشی هوشمندانه نیاکان ما برای استفاده هر چه بیشتر از مواهب طبیعی و مقابله با مشکلات و ناهنجاری‌های اقلیمی محیطی آن دارد. در این مقاله سعی بر آن است ضمن نگاهی کلی بر معماری و معماری بومی، به شناسایی نقش آن در دستیابی به توسعه پایدار و اهداف آن نیز اشاره مختصری شود. در این پژوهش سعی بر آن است که روستای اورامان تخت از روستاهای صاحب سبک توابع استان کردستان، که نمونه‌ای از معماری بومی، طراحی‌شده بر اساس چرخه زیستی و ارزش‌های انسانی، استفاده از منابع موجود در طبیعت منطقه بدون آسیب‌رسانی به محیط، همزیستی با طبیعت با توجه به ارزش‌های معنوی، زیبایی‌شناسانه و انسانی که در نهایت احترام به طبیعت را الگوی شکل‌گیری بافت خود قرار داده است را مورد بررسی قرار داده و به ارائه راهکارهایی برگرفته از معماری بومی ایرانی در قالب معماری پایدار و خواهد رسید و این پژوهش بر اساس روش توصیفی و تطبیقی انجام یافته است.

واژگان کلیدی: معماری بومی، معماری اکولوژی، اورامانات، توسعه پایدار، اکولوژی

۱-مقدمه

وابستگی و پیوند متقابل بین فضای ساخته‌شده و میراث‌های فرهنگی محیطی که آن را در بر می‌گیرد، یقیناً نه برای مردم شناسی و نه برای معماری برانگیزنده‌ای تازه به شمار نمی‌آید. این مقاله که انگیزه اش را در شالوده‌های معماری ایران می‌بینیم برای اشاعه پیام آرمانی‌ای که در این معماری نهفته، درهمه حال و در اشاعه‌ی شناخت فرهنگ ایران به پاسخ‌گویی به یکی از وظایف ویژه‌اش دست یازد. از آنجا که هر پدیده و هر فرآورده فرهنگ و ادب انسانها، پس از زاده شدن، به جهانی روی می‌کند پس گسترده‌تر از آنچه در انگیزه‌ی سازندگان آن نهفته بوده است، بررسی درباره‌ی چونی‌ها و چندی‌های معماری بومی به عنوان یکی از بارزترین پدیده‌های فرهنگی را قدر نهادیم و به این امید که گستردگی و ژرفای موضوع کار معماران را با یادآوری پیوندهای محیطی آن به نوشتار در آوریم (مولانایی، ۱۳۹۳). تعریف معماری بومی تعریف سختی است نه تنها ساختمان‌های عامیانه بلکه ساختمان‌های معمول در یک فرهنگ را نیز در بردارد. معماری بومی یک معماری غیر منومانی (یادمانی)، غیر پیشرفته و غیر اصیل است. معماری بومی اغلب به عنوان یک سنت بومی و محلی منتقل می‌شود و بیشتر براساس آزمون و خطا و فنون منتقل شده از نسلی به نسل دیگر است تا براساس علم هندسه و محاسبات دقیق. معماری بومی یک معماری متعلق به یک زمان یا مکان